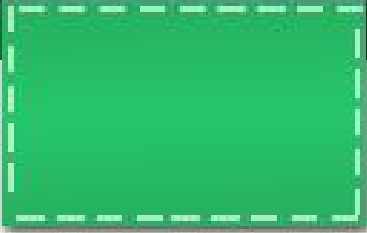

Сьогодні
22.01.2025

Урок №35

**Богдан Лепкий «Шевченкова верба». Роль
Тараса Шевченка у становленні особистості
Богдана Лепкого, його поетична шевченкіана**

Мета: познайомити з поняттями ритм, рима, строфа; навчити визначати способи римування; розвивати навички читання ліричних творів, розпізнавати емоційне ставлення до зображуваного, зміни настрою, різноманіття почуттів ліричного героя; розвивати навички аргументування власної думки; виховувати повагу до однокласників, до інакшої думки, до рідної країни.

**Вже пролунав шкільний дзвінок,
Покликав всіх нас на урок.
Рівненько стали. Все. Вже час,
Роботу починає клас.
За парти всілися зручненько,
Поклали руки всі гарненько.
Готові? Так.
А настрій як? Клас!
Тож успіх всіх чекає нас!**

Творчість Т. Шевченка істотно вплинула на розвиток української літератури. Більшість письменників наступних поколінь вважає його своїм учителем, бо після прочитання «Кобзаря» вирішила пов'язати своє життя з літературою. Так склалася і доля поета Богдана Лепкого, з творчістю якого ми сьогодні познайомимося.

Сьогодні

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Тарас Шевченко

«Лелія»

Леся Українка

«Зоре моя вечірняя»

Валерій Шевчук

«Микита Кожум'яка»

Олександр
Олесь

«Чотири сестри»

Тарас Шевченко

«Лелія»

Леся Українка

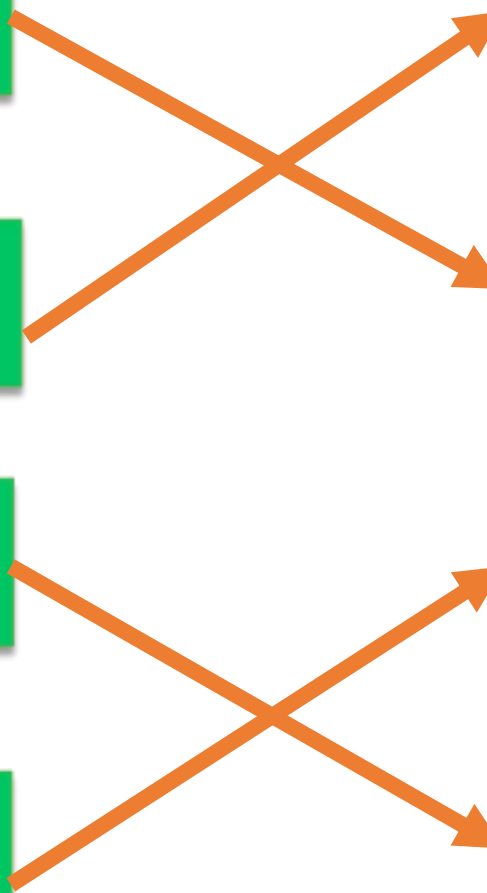
«Зоре моя вечірняя»

Валерій Шевчук

«Микита Кожум'яка»

Олександр
Олесь

«Чотири сестри»

Робота із
підручником
«Українська
література»
Т. Яценко,
с. 117-121.

Коли на чорний шлях ступав,
Ішов на прогнання в неволю,
Галузку вербову підняв,
Обчимхав і забрав з собою.

Була відірвана, як він,
Від пня і від землі святої,
Засуджена на лютий скін
Серед пустині степової.

Поніс її і посадив
За фортом, в полі, на пустині,
Здалека воду приносив
І пильно підливав щоднини.

Прийнялася і на весну
Зелене листя розпустила.
Ох, як же, як була йому
Та деревина люба й мила!

Було, з казарми прибіжить
В зеленій тіні відпочати,
Положиться, верба шумить
І шепче щось над ним, як мати.

Мов жалується, що весна,
Сади цвітуть на Україні,
Вона ж сумує тут одна
Посеред дикої пустині.

Летить степом листочків шум,
Немов далека пісня жалю,
Ні твоїх снів, ні твоїх дум
Нам не забути, рідний краю!

Літературна мова XIX ст. — початку XX ст.
на західноукраїнських землях мала
багато особливостей, відмінностей від
східноукраїнської. Зокрема інакше
наголошувалися слова.

Обчімхати — звільнити гілку від нижніх
листіків, обчухрати.

Скін — те саме, що й смерть.

Відпочати — те саме, що й відпочити.

Жалуватися — те саме, що скаржитися.

- ✓ Де народився Богдан Лепкий?
 - ✓ На Тернопільщині.
- ✓ Ким був Богдан Лепкий?
 - ✓ Поетом, прозаїком, художником, видавцем, науковцем.
- ✓ Розкажіть історію створення поезії «Шевченкова верба».

**Прозова мова — неритмізована мова,
нагадує повсякденну розмовну мову.**

**Віршована мова — мова мелодійна,
наспівна, підпорядкована певному ритму.**

**Ритм — рівномірне повторення,
чергування якихось мовних одиниць.**

Рима — співзвучність закінчень у кінці чи зрідка всередині віршорядків.

Строфа — група віршорядків, що римуються і рівномірно повторюються у творі.

Способи римування: перехресне (абаб), суміжне/парне (аабб), кільцеве/охопне (абба).

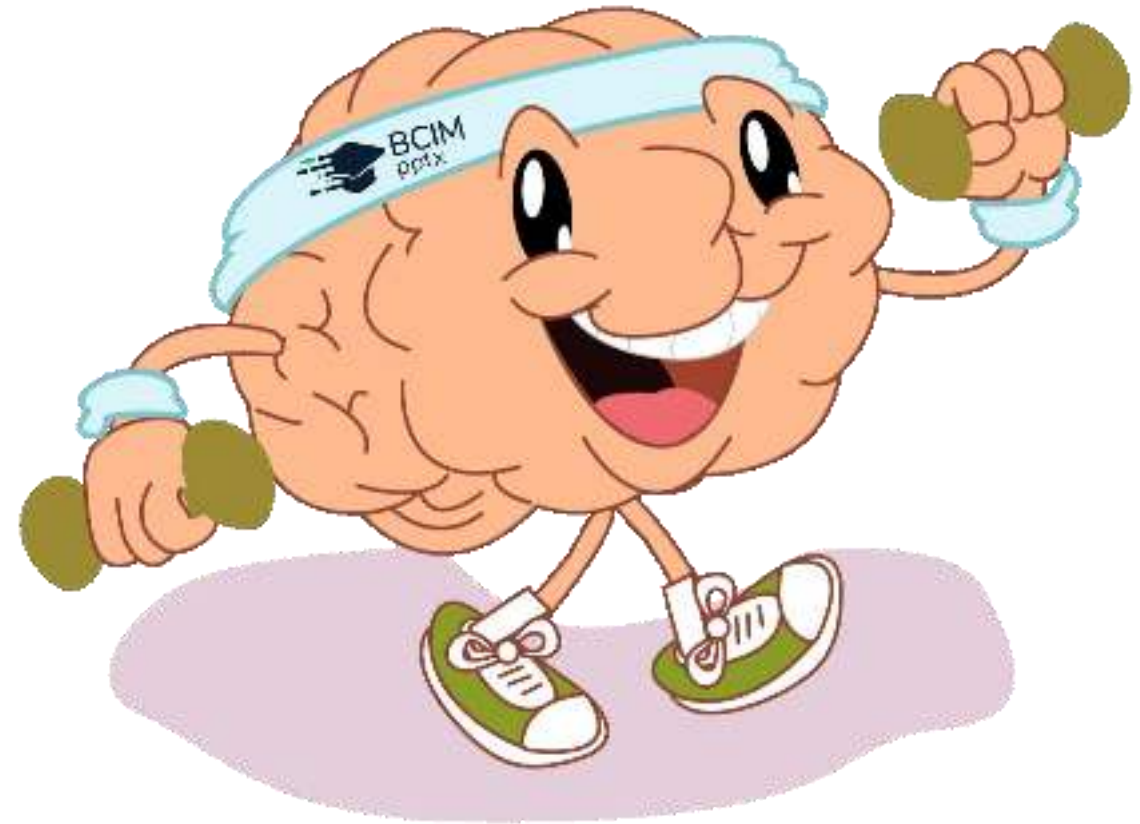

Перехресне римування:
Коли на чорний шлях ступав, а
Ішов на прогнання в неволю, б
Галузку вербову підняв, а
Обчімхав і забрав з собою. б

Суміжне/парне римування:
Від хвоста і аж по вушка а
в зебри смужка, смужка, смужка.
а
Не горохи, не клітинка, б
не малюнок на всю спинку. б

Кільцеве/охопне римування
О слово рідне! Орле скутий! а
Чужинцям кинуте на сміх! б
Співочий грім батьків моїх, б
Дітьми безпам'ятно забутий. а

Чи є у вашому місті або селі вулиця,
яку названо на честь Тараса Шевченка?
Підготуйте невеличку розповідь про
зв'язок цього місця з іменем
Шевченка.

Верба — один із національних символів України. Недаремно ж кажуть: «Без верби і калини нема України». Можливо, вам відомі ще й такі прислів'я та приказки:

На городі під вербою стоїть колодязь із водою.

Де срібліє вербиця — там здорова водиця.

Де не повернешся, золоті верби ростуть.

По черзі називайте прислів'я та приказки про вербу, або ж проспівайте рядки пісень, де йдеться про це дерево. Хто назве найбільше прислів'їв чи згадає найбільше пісень про вербу — той і буде переможцем / переможницею.

Сьогодні

Online завдання. Кросворд

перейдіть за QR-кодом!

- ✓ Який внесок Богдана Лепкого у пошанування творчості Тараса Шевченка?
- ✓ Що ви знаєте про Шевченкову вербу?
- ✓ Якими засобами створюється мовний ритм?
- ✓ Розкажіть про строфи, рими та способи римування.
- ✓ Оцініть свої знання про творчість Богдана Лепкого після опрацювання матеріалу підручника.

с.115-120 читати,
відповідати на
питання.
Вивчити поняття:
ритм, рима, строфа,
способи римування.

